

Sarajevo, 26.03.2021. godine

Broj: I-042/21

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

(N/R JELKA MILIĆEVIĆ, MINISTRICA)

PREDMET: Oporezivanje dohotka od prodaje udjela prema trenutno važećem Zakonu o porezu na dohodak

Poštovana ministrice,

Udruženje poslodavaca FBiH je analiziralo mišljenje Federalnog ministarstva finansija, broj: 05-14-2-1425/19-1, od 07.03.2019. godine koje ste dali po osnovu zahtjeva advokata, a u kojem tvrdite da je **vlasnik fizičko lice koje je rezident Federacije BiH obveznik poreza na dohodak na prihod od imovinskog prava shodno članu 21. Zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13) za realizirani dohodak prodaje udjela.**

Nakon analize, proveli smo konsultacije sa profesorima sa Ekonomskog fakulteta, ekonomskim stručnjacima iz međunarodnih revizorskih kuća i došli smo do zaključka da je vaše mišljenje ne samo krajnje slobodna interpretacija, nego se radi i o protupuno protuzakonitom aktu. U posjedu smo nekoliko vaših mišljenja koje ste davali o određenim pravnim pitanjima iz vaše nadležnosti, a koja nisu prihvaćena od strane sudova u pravnom procesu. Što nas i ne iznanađuje, jer ne samo što nemaju nikakvu pravnu snagu, nego što se tim mišljenjima krše odredbe zakona.

Mišljenje koje je predmet ovog dopisa je samo nastavak vaših aktivnosti kojima potpuno proizvoljno pokušavate da derogirate zakonske odredbe i preuzmete nadležnosti zakonodavne vlasti. Dozvolite nam da vam u nastavku navedemo argumente za naše stavove:

- Predmetno mišljenje je u suprotnosti sa Ustavom BiH, Ustavom FBiH i Protokolom broj I uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Prema članu 1. Protokola, svako fizičko ili pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine. Pravo na imovinu može se ograničiti samo ako je to u javnom interesu i pod uvjetima predviđenim zakonom i općim načelima međunarodnog prava, a ne mišljenjem kako je to u konkretnom slučaju učinjeno.

- U Zakonu o porezu na dohodak jasno se mora propisati da se dohodak realiziran od prodaje udjela oporezuje.

U trenutno važećem Zakonu nigdje nije propisano da se dohodak realiziran od prodaje udjela oporezuje. Članom 21. stav 1. Zakona propisano je da prihod od imovinskih prava uključuje prihode ostvarene otuđenjem, odnosno prodajom, ustupanjem, zamjenom ili drugim prijenosom, uz naknadu, autorskih prava, patenata, licenci, franšiza i **ostale imovine koja se sastoji samo od prava**. Termin „ostala imovina koja se sastoji samo od prava“ ne znači ništa. Pravno u Zakonu ne postoji takav termin, uopšte nije jasno šta se po tim terminom podrazumijeva. Obzirom da član 21. Zakona propisuje dohodak od imovinskih prava, termin „ostala imovina koja se sastoji samo od prava“ je potpuno izmišljen termin.

Mi nemamo ništa protiv da se dohodak ostvaren prodajom udjela oporezuje, ali tek onda kada se to jasno propiše Zakonom o porezu na dohodak, kao što ste to uradili sa autorskim pravima, patentima, licencama i franšizama u članu 21. stav 1. Zakona.

Uostalom pogledajte zakone zemalja Evropske unije i okruženja. U svim državama jasno je propisano oporezivanje kapitalnih dobitaka, odnosno propisano je da se oporezuju kapitalni dobitci ostvareni prijenosom udjela. Niti jedan zakon nije ostavio mogućnost različitog tumačenja niti dilemu u pogledu predmeta oporezivanja. Također, u svim zakonima jasno je propisana osnovica.

Tako naprimjer, U *Zakonu o porezu na dohodak Hrvatske* cijelo poglavlje III odnosi se na utvrđivanje dohotka od kapitala. U članu 67. propisano je oporezivanje dohotka od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka.

U *Zakonu o porezu na dohodak građana Republike Srbije* pitanje oporezivanja kapitalnih dobitaka propisano je članovima 72-80.

U *Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica Crne Gore* oporezivanje prihoda po osnovu kapitalnih dobitaka propisano je članovima 37a-37h.

- Kao dodatni argument navest ćemo i Zakon o porezu na dohodak Republike Srpske u kojem je cijelo poglavlje VIII posvećeno porezu na dohodak od kapitalnih dobitaka.

- U Zakonu o porezu na dohodak se mora propisati osnovica za oporezivanje kapitalnih dobitaka po osnovu otuđenja udjela. Bez zakonom utvrđene osnovice ne može se vršiti oporezivanje.

Članom 21. stav 3. Zakona propisana je osnovica oporezivanja dohotka od imovinskih prava i ona nije primjenjiva u slučaju otuđenja udjela. Dohodak od prodaje udjela je pravo po osnovu kapitala i u Zakonu mora jasno biti propisana osnovica kod oporezivanja kapitalnih dobitaka po osnovu otuđenja udjela u privrednom društvu.

S tim u vezi, upućujemo vas ponovo na gore navedene odredbe zakona država iz okruženja u kojima je, između ostalog, jasno propisano šta se smatra kapitalnim dobitkom, kako se kapitalni dobitak određuje, te šta se smatra prodajnom, a šta nabavnom cijenom.

- Da smo upravu pokazuje i činjenica da ste u novom Prijedlogu Zakona o porezu na dohodak predvidjeli oporezivanje dohotka po osnovu prodaje udjela, jer ste svjesni da bez toga ne možete vršiti oporezivanje. U novom Prijedlogu Zakona o porezu na dohodak u članu 33. jasno je propisano da se prihodom od imovinskih prava posebno smatra i prihod ostvaren otuđenjem, odnosno prodajom, ustupanjem, zamjenom, nasljeđem, poklonom ili drugim prijenosom, uz ili bez naknade udjela u kapitalu pravnih lica. Članovima 35. i 36. propisano je šta se smatra kapitalnim dobitkom i odbitkom i kako se utvrđuje kapitalni dobitak.

- Obzirom da se imovina od prodaje udjela i od prodaje dionica nije ranije oporezivala, a uzimajući u obzir dvije presude, doduše nepravosnažne, u kojima se tvrdi da se ne može oporezivati ovaj prihod, s razlogom postavljamo pitanje od kada vrijedi vaše mišljenje i od kojeg datuma se vrši oporezivanje? Šta je sa prodajom dionica i udjela izvršenih prije tri godine, mora li se retroaktivno platiti porez, ili ne? Od kojeg datuma važi mišljenje, niste uopšte precizirali njegovo vremensko važenje. Pitanje je sasvim opravdano, jer Poreska uprava je potpuno samovoljno i neosnovano odredila nakon kojeg datuma se vrši oporezivanje, na osnovu vašeg mišljenja, a prije toga nije vršila oporezivanje.

- Kao dodatni argument navest ćemo i član 5. stav 1. tačka 1) Zakona o porezu na dohodak koji propisuje da su prihodi koji se, u smislu ovog zakona, ne smatraju dohotkom prihodi na osnovu učešća u raspodjeli dobiti privrednih društava (dividende ili udjeli), što pokazuje intenciju Zakona da se finansijska imovina ne oporezuje.

Shodno navedenom, molimo vas da hitno povučete predmetno mišljenje, jer proizvodi pravnu nesigurnost, suprotno je Zakonu o porezu na dohodak i njime se prouzrokuje šteta vlasnicima kapitala.

U konsultacijama sa advokatskom kancelarijom iz Sarajeva dobili smo informaciju da svaka osoba kojoj je naplaćen ovaj porez za realizirani dohodak od prodaje udjela ima pravo da tužbom ostvaruje naknadu štete. Također nam je skrenuta pažnja da u vašem ponašanju prilikom

izdavanja ovakvog mišljenja postoje elementi krivičnog djela iz člana 383. Krivičnog zakona Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj: 36/2003, 21/2004 - ispr., 69/2004, 18/2005, 42/2010, 42/2011, 59/2014, 76/2014, 46/2016 i 75/2017) kojim je propisano da službena ili odgovorna osoba u Federaciji koja iskorištavanjem svog službenog položaja ili ovlaštenja, prekoračivši granice svoje službene ovlasti ili ne obavivši svoje službene dužnosti, pribavi sebi ili drugom kakvu korist, drugome nanese kakvu štetu ili teže povrijedi prava drugog, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Shodno tome, obavijestit ćemo sve članice i javnost na ovakvo pravno tumačenje i sugerisati da pokrenu tužbe za naknadu štete protiv Federacije BiH, Federalnog ministarstva finansija, te da podnesu krivične prijave protiv rukovodioca navedenog organa.

Srdačno,

Direktor

Mladen Pandurević
Mladen Pandurević